

Stöd för krishantering vid olyckor vid vattentäcker 2010

DAG 1

Välkomna kl. 9.00

Kort introduktion och formalia

Christina Nordensten, Livsmedelsverket alternativt
Per-Erik Nyström, Livsmedelsverket

Inledning 9.10 – 11.05

Erfarenheter från verkligheten 9.10 – 9.30

Vad har hänt och vilka konsekvenser hade kunnat undvikas om rätt kunskap fanns på plats?

Per-Erik Nyström, Livsmedelsverket

Vattnets väg och bildning av yt- och grundvatten 9.30 – 10.15

Orienterande föreläsning om vattnets väg i naturen och hur bildas yt- och grundvatten.
Fritjof Fagerlind alternativt Allan Rohde, Uppsala Universitet

Bensträckare

Föroreningars transport i grundvatten och mark 10.20 – 11.05

Övergripande föreläsning bland annat om förorenande ämnens förändringar i vatten och mark.

Fritjof Fagerlind alternativt Allan Rohde, Uppsala Universitet

Bensträckare

Scenario 1 – tankbilsolycka i grusås

Scenario 1 – introduktion och grupparbete 11.20 – 12.00

Vad behöver jag veta?

SGU och Livsmedelsverket

Lunch 12 – 12.45

Scenario 1 genomgång av gruppdiskussionerna 12.45 – 13.05

SGU och Livsmedelsverket

Allmänt tillgänglig information - geologi och hydrologi – samt övriga källor 13.05 – 13.55

Passet ger information om området åsar och om mycket av det som du behöver veta om grundvatten i genomsläppligt material. Jordarter, spridningshastigheter, föroreningstransport, sanering, tidsfaktor etc.

Henrik Mikko, SGU

Stöd för krishantering vid olyckor vid vattentäkter 2010

Bensträckare

Exempel på fördjupat underlag för vattentäkter i jord 14.00 – 14.30

Geologisk detaljinformation med koppling till scenariot och ge insikt i vilken detaljinformation som är möjligt att ta fram för den egna vattentäkten för deltagarna.
Josef Källgården, SGU

Kaffe kl. 14.30

Räddningstjänst och restvärdesledare som aktör 14.50 – 15.30

Räddningstjänsten och restvärdesledaren som aktör, vad är ”räddningstjänst”, vad är restvärdesledning? Vilka vägar måste larm in för bäst stöd och hantering? Hur gör du för att få bästa möjliga stöd av dessa aktörer? Resurser, möjligheter och begränsningar.
Anders Pålsson, Kristianstad kommun/VAKA/Restvärdesledare

Sanering i jord och grundvatten – metoder och kostnader 15.30 – 16.00

Allmänt om saneringsmetoder, erfarenheter och kostnader
Helena Dahlgren, SGU

Bensträckare

Livsmedelslagstiftning och miljöbalk 16.15 – 16.55

Vad säger livsmedelslagstiftningen och miljöbalken om föroreningar och krav på vattenkvalitet, och vilka konsekvenser kan olika strategier få, och hur kan det ses ur ett lagstiftningsperspektiv.

Ulf Skorup, Advokatfirman Åberg och Co

Grupparbete – vad gör ni nu och vad kan det kosta? + Genomgång 16.55 – 17.45

SGU och Livsmedelsverket

Krisstöd och nödvatten 17.45 – 18.10

Vilka möjligheter finns att få stöd vid nödvattenförsörjning och kris. Nödvändiga miniminivåer och känsliga abonnenter.

Christina Nordensten, Livsmedelsverket/VAKA

Gemensam middag kl 19.15

Stöd för krishantering vid olyckor vid vattentäkter 2010

DAG 2

Scenario 2 – brand på lantbruk

Scenario 2 – introduktion och grupparbete samt genomgång av gruppdiskussionerna 8.00 – 8.45

Vad behöver jag veta?

SGU och Livsmedelsverket

Exempel på fördjupat underlag för vattentäkter i berg 8.45 – 9.15

Utifrån scenariot presenteras geologisk detaljinformation som kan ge några svar på ”vad behöver jag veta”, och ge insikt i vilken detaljinformation som är möjligt att ta fram för den egna vattentäkten för deltagarna.

Josef Källgården, SGU

Vilka konsekvenser kan släckinsats innebära 9.15 - 9.45

Hur farligt är släckvatten, vilka skadliga ämnen kan bildas vid brand?

Claes-Håkan Carlsson, MSB

Kaffe 9.45 – 10.05

Polisen som aktör på en brottsplats 10.05 – 10.45

Vilka åtgärder vidtar polis vid brott/miljöbrott och vad innebär det för VA-producentens egna åtgärder. Hur kan ett bra samarbete formuleras.

Rikspolisstyrelsen, regionala representanter

Grupparbete – vad gör vi nu och vad kan det kosta + Genomgång 10.45 – 11.30

SGU och Livsmedelsverket

LUNCH 11.30 – 12.30

Scenario 3a och 3b – Farliga utsläpp i ytvatten

Scenario 3a och 3b – introduktion, val av scenario, grupparbete samt genomgång av gruppdiskussionerna 12.30 – 13.40

Vad behöver jag veta? Diskussion om vad som behövs för kortsiktiga och långsiktiga beslut.

SGU och Livsmedelsverket

Vilken information och vilket underlag finns hos SMHI 13.40 – 14.30

Vad betyder rinntider, flödesvägar, översvänningskarteringar och väderprognoser för krishanteringen.

Carl Granström, SMHI eller ersättare

Stöd för krishantering vid olyckor vid vattentäkter 2010

Kaffe 14.30

Länsstyrelsen som aktör och rollen i en kommun och länsöverskridande händelse 14.50 – 15.20

Vad kan kommunen förvänta sig av länsstyrelsen vid en olycka och vilka delar av länsstyrelsens verksamhet kan komma att bli inblandad vid en olycka i anslutning till en vattentäkt, vilken typ av information går att hämta från länsstyrelsen som är användbar i krishantering.

Regionala representanter från länsstyrelser

Provtagning 15.20 – 15.50

Analysmöjligheter, expertstöd och generella provtagningsråd.

Peter Norberg, Weedo/VAKA

Provtagning i jord – tips och råd 15.50 – 16.10

Helena Dahlgren, SGU

Bensträckare

MSBs roll i ett nationellt perspektiv och som resurs 16.20 – 16.50

Om möjliga stöd finns att få nationellt och internationellt? MSBs insatsorganisation med fokus på TiB och expertkunskap.

Claes-Håkan Carlsson, MSB

Grupparbete – vad gör vi nu och vad kan det kosta + Genomgång 16.50 – 17.45

SGU och Livsmedelsverket

Gemensam middag 19.00

Stöd för krishantering vid olyckor vid vattentäcker 2010

DAG 3

Scenario 2 utvidgad – ackumulerade risker

Introduktion 8.00 – 8.15

Josef Källgården, SGU

Problembilden ackumulerad risk och när är en kris en kris + diskussion 8.15 – 9.15

En dricksvattenproducent per tillfälle är vidtalad att prata runt; när är risken så stor att den inte kan accepteras i förhållande till vattentäktens värde, saneringskostnader eller samhällskostnader? Samt resonera kring begreppet ackumulerad risk och vad det betyder i förhållande till ovanstående.

Dricksvattenproducent + SGU och Livsmedelsverket

Kaffe 9.15 – 9.45

MIFO och historisk kartläggning 9.45 – 10.00

Kartläggning av förorenade områden.

Helena Dahlgren, SGU

Naturvårdsverkets riktvärden för förorenad mark – vad betyder det i vattentäktsammanhang? 10.00 – 10.30

Helena Dahlgren, SGU

Bensträckare

Insatsplaner vid olyckor som kräver sanering. Några exempel och diskussion 10.40 – 11.30

I förväg insända planer, avidentifierade, går igenom och diskuteras. Alternativt går en fiktiv struktur igenom.

Eva-Marie Abrahamsson, AKRAB/VAKA

LUNCH 11.30 – 12.30

Vad kan en kris kosta? Genomgång av alla grupparbeten och diskussion kostnad – risk 12.30 – 13.10

Lena Blad, Gävleborg Vatten/VAKA

Försäkringsbranschens perspektiv på sanering och insatser vid olyckor 13.15 – 14.00

Vilken roll har försäkringsbolagen vid en olycka där det finns ett objekt eller en aktör som är försäkrad? Kan en olycka täcka förlusten av en vattentäkt? Vad får det kosta med insats, vilka är begränsningarna? Och många fler frågor hoppas vi få svar på.

Länsförsäkringar

Stöd för krishantering vid olyckor vid vattentäcker 2010

Sammanfattning, utvärdering och avslutning 14.00 – 14.45
Livsmedelsverket, SGU, MSB

Kaffe och hemgång från 14.45